

Evaluatie deelname gemeente Mook en Middelaar aan de regionale samenwerking regio Venlo

De maatwerkregeling 2015-2018

Terugblik en perspectief

Inhoud

- Context en huidige situatie
- De samenwerking in de regio Venlo
- Doel evaluatie
- Bevindingen:
 - Beleidsthematiek
 - Behartigen van de belangen
 - Doelmatigheid van de samenwerking
 - Draagvlak
- Vergelijk met de regio Arnhem Nijmegen
- Conclusies
- Aanbevelingen

Context gemeente Mook en Middelaar (vanaf nu Mook)

- Vormt vanuit haar geografische positie de brug tussen de regio Nijmegen en de regio Venlo
- Kent daardoor een dubbele oriëntatie; een Limburgse gemeente met de blik op de regio Nijmegen (wonen, werken, economie, onderwijs en zorg).
- Maakte in het recente verleden als enige Limburgse gemeente deel uit van de Stadsregio Arnhem Nijmegen. De Limburgse middelen werden ingezet via de Stadsregio.
- Recente resultaten: het station Mook Molenhoek, snelfietspad Cuijk Nijmegen.

Context: verandering

- De beëindiging van de stadsregio Arnhem-Nijmegen betekende ook de beëindiging van de bijzondere positie van Mook als Limburgse gemeente binnen deze regio. Mook moest de bakens verzetten. Zij kan binnen het nieuwe gemeenschappelijk Orgaan Arnhem-Nijmegen meepraten en afstemmen, maar komt niet in aanmerking voor de Gelderse middelen voor investeringen in deze regio.
- Met ook de blik op het zuiden is als Limburgse gemeente geëxperimenteerd en uiteindelijk in een maatwerkoplossing ook aansluiting gezocht bij de Regio Venlo. Na twee jaar samenwerking is het moment aangebroken te bezien hoe deze constructie werkt en of en op welke wijze deze samenwerking voor verbetering vatbaar is.

Context: De huidige situatie

- Mook participeert in het gemeenschappelijk orgaan in de regio Arnhem Nijmegen als opvolger van de Stadsregio.
- De sociaal economische dynamiek van deze regio heeft in Mook een belangrijke invloed op thema's als woningmarkt, werkgelegenheid, mobiliteit, zorg en onderwijs.
- Als Limburgse gemeente neemt Mook sinds 2015 in een maatwerkovereenkomst ook deel aan de bestuurlijke samenwerking binnen de regio Venlo.
- Er is een wettelijke basis voor deelname aan de RUD en Veiligheidsregio (incl. GGD) Noord- en Midden Limburg. De Jeugdgezondheidszorg is echter ondergebracht bij de GGD Gelderland Zuid (kent geen wettelijke verplichting naar Limburg).

De samenwerking in de regio Venlo

- Samenwerkingsverband van 8 Noord-Limburgse gemeenten (Venlo, Venray, Horst, Peel en Maas, Beesel, Gennep, Mook en Middelaar, Bergen)
- Gericht op gezamenlijk realiseren van de opgaven en ambities uit de strategische visie “Regio in Balans” en programma “Werken aan de Regio 2015-2018” Thema’s Agrifood Business, Logistiek, Maakindustrie, Greenport Campus en Vrijetijdseconomie.
- De Regio kent geen eigen uitvoeringsorganisatie. Per thema is een van de deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering.
- Afstemming en besluitvorming in bestuurlijke regionale overleggen en bekrachtigd door de colleges van B&W of Gemeenteraad van de deelnemende gemeenten.

De samenwerking: bestuurlijke regionale overleggen

- Burgemeestersoverleg
- Secretarissenoverleg
- Portefeuille overleg Economisch Domein
- Portefeuille overleg Soc. Domein
- Portefeuille overleg Ruimtelijk Domein

Voor ondersteuning, coördinatie en advisering is er een Staf Regio georganiseerd bij de gemeente Venlo.

De samenwerking: De Mookse deelname is beperkt

- Vanaf 2015 in een maatwerkregeling
- Argumenten voor deelname:
 - De ruimtelijke investeringsbudgetten bevinden zich bij de provincie Limburg en een deel van deze middelen wordt ingezet via de Regio Venlo.
 - De wens van de provincie Limburg om aan te sluiten (commitment)
 - De beleidsinhoudelijke samenhang met het thema vrijetijdseconomie en de uitvoering van onderdelen van het Provinciaal Ontwikkelingsprogramma Limburg (POL)
- De maatwerkconstructie
 - Lid van het portefeuillehouder overleg Ruimtelijk Domein
 - Agendalid van het portefeuillehouder overleg Economisch Domein
 - Agendalid burgemeestersoverleg
 - Agendalid van het secretarissenoverleg
- Geen structurele bijdrage aan regionale projecten
- Wel een bijdrage van Mook in de algemene kosten van de regio. Deze bijdrage is 50% van wat de overige deelnemende gemeenten betalen en is bedraagt €0,58 per inwoner.

Doel van de evaluatie

- Formeel: Voldoet de maatwerkregeling na twee jaar aan de verwachtingen?
 - Inhoudelijk: Is deze samenwerking voor verbetering vatbaar? ,met als invalshoeken:
 - De gekozen thematiek voor deelname aan de samenwerking (zijn vrijetijdseconomie en POL nog actueel?)
 - De effectiviteit van de belangenbehartiging door Mook.
 - De doelmatigheid van de ingezette bestuurs- en beleidscapaciteit.
 - Het bestuurlijk en ambtelijk draagvlak voor deelname aan de samenwerking.
- Ook het aspect van de dubbele oriëntatie betrekken (Kansen en Bedreigingen)

Structuur, methodiek en communicatie

- Onderzoeker en Begeleidingsteam burgemeester, gemeentesecretaris, beleidsadviseur Samenwerkingen.
- Deskresearch van de relevante documenten t.a.v. de samenwerking (zie bijlage 1).
- Interviews met stakeholders (zie bijlage 1).
- Evaluatiebevindingen.
- Concept-evaluatie in begeleidingsteam.
- Evaluatie besprekingen in College van B&W , Commissie SC en vaststelling gemeenteraad.
- Communicatie met stakeholders.

Beleidsthema: vrijetijdseconomie (recreatie&toerisme)

- De regio Venlo richt zich met name op de thema's; Agrifoodbusiness, Logistiek, Maakindustrie, Vrijetijdseconomie en Campus Greenport. Mook verwacht aansluiting bij het thema Vrijetijdseconomie. Binnen de regio is Gennep als trekker van dit thema aangewezen.
- De regio Venlo heeft voor het thema vrijetijdseconomie het gebied verdeeld in drie clusters
 - Natuur en cultuurcluster
 - Leisure en entertainmentcluster
 - Stedelijke Leisure

Mook past bij het profiel van het Natuur- en Cultuurcluster (cultuurhistorisch afwisselende landschapsstructuur onder invloed van de Maas)

Dit thema focust zich in haar Actieplan voor de periode 2018-2025 op de familiemarkt met als speerpunten:

- Omgeving meer beleefbaar maken (vrijtijdslandschappen).
- Accommodaties vitaliseren.
- Attractiewaarde dagrecreatie vergroten.
- Nieuwe verbindingen aangaan en effectieve marketing.

Het Actieplan is op 25 januari 2018 vastgesteld door de gemeenteraad van Mook.

Werkwijze: per actielijn een privaat-publieke werkgroep (ondernemers en ambtelijk ondersteund)

- Focus raakt het belang van de Recreatie& Toerisme-sector van Mook
- Budget ruim 2,5 mio voor 4 jaar
- Bijdrage van Mook van 10k per jaar (overige gemeenten 35k p.j.)
- Bijdrage van ca 16 % van de provincie Limburg in de meerjarenbegroting (ca 400k)
- Nog in de beginfase. In 2018 is de inzet van de vitaliteitsmanager zichtbaar.

Beleidsthematiek: Gebiedsprogramma Regiovisie

BGMM 2018-2025 *Door de gemeenteraad vastgesteld op 13 september 2018*

- Naast het regiothema vrijetijdseconomie functioneert ten aanzien van recreatie&toerisme ook het Gebiedsprogramma BGMM met een uitvoeringsprogramma.
- De projecten van het concept-uitvoeringsprogramma zijn Maasheggen (herstel), Infrastructuur (N271), Cultuurhistorie (hotspots inzetten) en Ondernemerschap (stimuleren en ondersteunen) en staan in de startblokken. De budgetten zijn nog onduidelijk.
- Het Masterplan Plasmolen is niet genoemd.
- Wel: de aanleg van ruitervelden met bijdrage van de provincie.
- Naast het gebiedsprogramma wordt er ook uitvoering gegeven aan het hoogwaterprogramma “Mooi Maasdal”.
- De Regiovisie BGMM spreekt in haar gebiedsprogramma van versterking door het Actieprogramma thema vrijetijdseconomie regio Venlo en benoemt de strategische noties: promotie/positionering, kwaliteitsverbetering, vergroting bezoekersaantallen.

Beleidsthema

Leisureport

- Als derde loot aan de boom Vrijtijdseconomie worden er activiteiten verricht door de stichting Leisureport. Een samenwerking tussen de gemeenten Venlo, Venray, Horst, Peel en Maas, Gennep, Bergen, Leudal en Mook.
- De Stichting Leisure Port wil de recreatie en toerisme sector in Noord-Limburg versterken en beter profileren door een drie sporen beleid:
 - verbeteren van het aanbod van recreatie en toerisme door een betere organisatie en business development.
 - verbeteren van de regie op de samenwerking tussen en de communicatie van recreatie en toerisme bedrijven.
 - vergroten van de bekendheid van de recreatie en toerisme mogelijkheden.
- Accent: Regiopromotie

Beleidsthematiek:

Het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) 1

- Het POL is de provinciale structuurvisie en daarmee het wettelijk kader op het vlak van R.O. De regio Venlo werkt de visie uit in een regionale visie en beleid voor Noord-Limburg. Deelname aan de regio betekent dat Mook deelneemt aan en invloed heeft op de ruimtelijke beleidsontwikkeling.
- In 2015 is een start gemaakt met de regionale POL-uitwerkingen in afstemming met de beleidstrajecten Mobiliteit (Trendportal) en Water (Delta-opgave). In 2016 is een start gemaakt met het Ruimtelijk Kwaliteitskader. In dat kader wordt de kwaliteit van het landelijk gebied integraal benaderd (landbouw/tuinbouw, energie, natuur, water en vrijetijdseconomie).
- Het thema vrijetijdseconomie wordt in het actieplan beschreven als uitwerking van het POL. Ze sluiten aan bij de provinciale projecten Versterken Verblijfsrecreatie en actieplan Ondernemerschap (programmabegroting 2018 provincie Limburg).

Beleidsthematic:

Het POL 2

- In 2018 zullen de uitwerkingen voor Landelijk gebied, Energie en Ruimtelijke Kwaliteitskader worden afgerond.
- De onderwerpen en thema's zijn voor Mook deels van belang.
- De participatie in bestuurlijke en ambtelijke overleg wordt daarom geprioriteerd.
- Invloed is beperkt, maar deelname is noodzaak gezien het feit dat provincie de uitwerking van de structuurvisie (POL) heeft gedelegeerd aan de regio.
- Binnen het thema vrijetijdseconomie gekoppeld aan de regiovisie BGMM zijn er kansen voor concrete projecten. Binnen de overige thema's heeft Mook geen prioriteit gezien het provinciaal/regionaal keuzen.

Beleidsthematiek: bevindingen

- Het thema Vrijetijdseconomie blijft actueel. Ze zorgt voor ca. 24% (incl. horeca) van de bedrijvigheid in Mook. De organisatie van het thema is versnipperd over de regio Venlo, Regiovisie BGMM en de stichting Leisurereport.
- De invulling van het thema Vrijetijdseconomie is van belang voor Mook en wint aan kracht in de combinatie van het Actieplan regio Venlo en de regiovisie BGMM.
 - Aandachtspunten voor de regiovisie:
 - Bergen, Gennep en Mook werken nog te beperkt samen om zich op dit thema binnen de regio krachtig te kunnen profileren.
 - Het uitvoeringsplan moet uitvoering gereed gemaakt worden en dat wil zeggen: concrete projecten met fasering en degelijke financiële dekking
 - Het onderzoeken van een projectmatige verbinding met de Gelderse gemeenten Heumen en Berg en Dal met een vergelijkbaar Recreatie& Toerisme profiel. Er ontstaat daarmee een krachtige Toerisme-as Nijmegen Venlo
- De activiteiten van Leisurereport lijken een overlap te kennen met de uitwerking van het regiothema.
- Deelname aan de uitwerking van het POL is noodzakelijk om beleidsinhoudelijk het Mooks belang te behartigen.

Behartigen van de belangen

De provincie Limburg

- De gemeente heeft de afgelopen twee jaar van de provincie extra personele capaciteit gekregen i.v.m. de dubbele oriëntatie. De provincie is niet bereid tot een structurele personele inzet, maar wel bereid ondersteuning te bieden daar waar Mook projecten niet zelfstandig kan realiseren.
- De provincie subsidieert de procesuitvoering van het gebiedsprogramma regiovisie BGMM.
- Na de afbouw van de stadsregio moest Mook haar aandacht verplaatsen naar de provincie Limburg. De gemeente is nog niet voldoende succesvol geweest in het vragen van aandacht van provincie Limburg voor nieuwe Mookse projecten.
- De provincie heeft bij monde van haar gedeputeerde Koopmans tijdens zijn bezoek aan Mook begin augustus jl. de intentie uitgesproken Mook te helpen als zij aan de “de deur klopt”.

Behartigen van de belangen:

Intenties van de provincie Limburg

(uitgesproken door deputé Koopmans tijdens de evaluatie)

- Wil oog hebben voor de specifieke positie van kleine gemeenten zoals Mook.
- Zij is bereid
 - meer partner te worden voor de regiovisie BGMM.
 - samen met Mook In gesprek te gaan met de provincie Gelderland over het verkennen, opzetten en realiseren van provincie-overschrijdende projecten Recreatie & Toerisme. Naar voorbeeld van het snelfietspad Cuijk Nijmegen kan gezien worden of de netwerken van wandel-, fiets- en ruitersporen op elkaar aangesloten kunnen worden.
 - In gesprek te gaan over financiële bijdragen en/of projectondersteuning voor specifieke Mookse ruimtelijke knelpunten. Bijv. Rijksweg 84, Hart van Mook,
- Het is de provincie er veel aangelegen dat Mook tevreden is. Mook kan zich rechtstreeks tot de provincie richten.
- Advies van de provincie: wees eensgezind en zelfbewust. Zie de bijzondere geografische positie juist als een kans je te profileren en de profiteren.

Behartigen van de belangen

De Regio Venlo

- Er wordt vanuit Mook qua thematiek weinig aansluiting ervaren met de regio Venlo. Doelstellingen en focus vanuit de regio sluiten onvoldoende aan bij de behoeften en belangen van Mook.
- Er wordt door Mook een zekere onmacht ervaren om zichzelf in de regio op de kaart te zetten. Er zijn te weinig overeenkomsten.
- Door de veelheid aan thema's en bijeenkomsten is een krachtige belangenbehartiging voor het eigen focusthema Vrijetijdseconomie in mindere mate effectief geworden.

Behartigen van de belangen

Intenties van de regio Venlo

(bij monde van burgmeester Scholten vz regio)

- Door de regio wordt deelname van Mook aan de samenwerking gewaardeerd, maar in mindere mate van belang geacht voor het realiseren van de regionale prioriteiten.
- Wordt betrokkenheid bij de uitwerking van de provinciale structuurvisie (POL) en inbreng in het beleidsthema Vrijetijdseconomie toegejuicht.
- Zal de regio haar eigen doelstellingen en focus niet veranderen om Mook tegemoet te treden.
- Begrijpt de regio dat Mook feitelijk onderdeel is van de sociaal economische dynamiek van het rijk van Nijmegen en daarom ook afstemming zoekt binnen de regio Arnhem Nijmegen. Zij begrijpt ook dat het zich voor de financiering en ondersteuning van projecten rechtstreeks zal richten tot de provincie Limburg.

Behartigen van de belangen:

De bevindingen

- De intenties van de provincie Limburg zijn goed. Zij is bereid Mook rechtstreeks te helpen. De intenties zullen wel omgezet moeten worden in daden.
- De regio Venlo heeft haar eigen dynamiek die letterlijk en figuurlijk ver afstaat van de Mookse belangen. Echter, ten aanzien van het thema Vrijetijdseconomie in combinatie met het gebiedsprogramma BGMM zou meer bestuurlijke inbreng en belangenbehartiging kansrijk zijn.

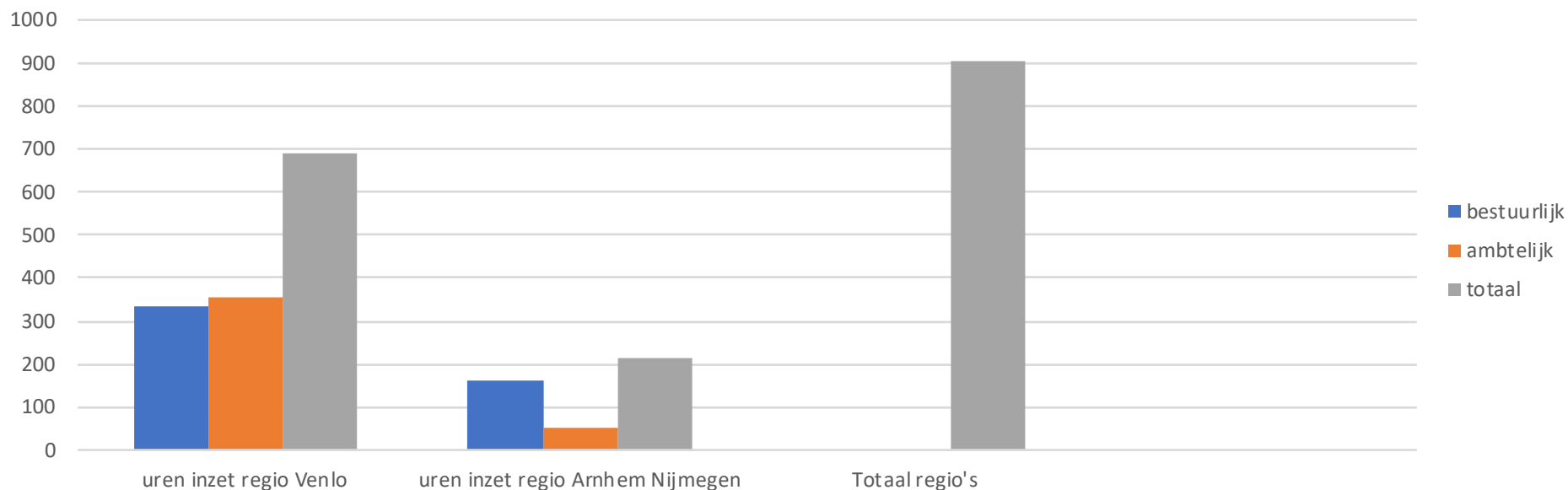
Doelmatigheid van de samenwerking

- In de Regio Venlo bestaat een groot ambtelijk en bestuurlijk netwerk van overleggen. De onderwerpen en thema's raken deels het Mooks belang.
- De druk op het bestuur en de beleidsambtenaren is voor een kleine gemeente als Mook (ca 65 fte) groot.
- Het deelnemen aan overleggen wordt ad-hoc geprioriteerd. Dat vergt veel tijd voor beoordelingen, bespreking en afstemming.

Doelmatigheid van de samenwerking

Capaciteitsinzet regionaal overleg

Betreft alleen Inzet t.b.v. de Regio Venlo en het GO Arnhem Nijmegen, dus exclusief alle andere samenwerkingen zoals RUD, Veiligheidsregio, MGR
(totaaloverzicht samenwerkingen zie bijlage 2)

Doelmatigheid van de samenwerking

Bevindingen

- De overlegstructuur binnen de regio Venlo legt zowel bestuurlijk als ambtelijk substantieel beslag op de tijd.
- Met het overleg wordt zowel bestuurlijk als ambtelijk efficiënt omgegaan.
- Het prioriteren van overleg vindt ad-hoc plaats en centrale coördinatie ontbreekt
- De regio Venlo wil samen met Mook bezien hoe op een planmatige wijze de vergaderdruk verminderd kan worden.
- Als kleine gemeente aan de rand van een regio is blijven, ontwikkelen en realiseren door netwerken en afstemmen ook een slimme wijze om gebruik te maken van de beperkte capaciteit. Ambtelijk zijn daarvoor op een aantal plekken nog niet altijd de juiste competenties aanwezig.

Draagvlak: bevindingen

- Gezien haar geografische positie zit de dubbele oriëntatie in het DNA van inwoners, bestuur en organisatie.
- Deelname aan het overleg binnen de regio Venlo en de regio Arnhem Nijmegen wordt daarom gezien als natuurlijk en en verrijkend (leren, kennisdelen).
- Wordt anderzijds ook ervaren als onrechtvaardig omdat het financieren van projecten alleen vanuit de Limburgse kant kan plaats vinden.
- Het draagvlak wordt te weinig gevoed vanuit kansen!

Vergelijk met het GO Arnhem-Nijmegen

- De regio Arnhem Nijmegen kent een vergelijkbare organisatie structuur als de regio Venlo (maar als GO met een formeel-juridische basis)
 - Burgemeestersoverleg en secretarissenoverleg.
 - Portefeuille overleg Mobiliteit, Wonen, Duurzaamheid, (Economie?).

Besluitvorming: Afstemming en besluitvorming in bestuurlijke regionale overleggen en bekrachtigd door de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten. Een beperkt centraal bureau voor de ondersteuning.
- Mook zit aan tafel, heeft daarmee invloed op het beleid en de afstemming van het beleid met de Regio AN. Tot nu toe is het GO een overlegplatform in een opbouwfase. Gezamenlijke projecten en investeringen zijn nog niet aan de orde. Mocht Mook in de toekomst deel willen nemen, bijv. thema Duurzaamheid, Uitrol Warmtenet Nijmegen, dan zal financiering vanuit Limburg moeten plaatsvinden.
- Mook participeert, naast het GO, ook in:
 - de MGR Nijmegen(modulaire gemeenschappelijke regeling) t.b.v. de uitvoering van taken Inkoop, ICT en Participatie
 - Het ROB ten aanzien van de uitvoering van de taken WMO en Jeugdzorg.
 - Regionaal bureau voor Toerisme Arnhem Nijmegen
 - Milieu- en afvalverwerking regio Nijmegen
 - Uitvoering Leerplicht en RMC
 - Economic Board

Het GO Arnhem Nijmegen en Mook

- Het is voor alle gemeenten in de regio zoeken naar de juiste accenten na de ontmanteling van de stadsregio.
- Het Gemeenschappelijk orgaan is in ontwikkeling. Het betreft nu vooral een overlegplatform en nog weinig projecten. Uitgangspunt bij initiatieven is “The coalition of the willings” . De provincie Gelderland wacht initiatieven van de regio af.
- Visie: Mook is als Limburgse gemeente onlosmakelijk onderdeel van de sociaal economische dynamiek van de het rijk van Nijmegen. Specifiek op de thema's wonen, werken, mobiliteit en duurzaamheid is daarom deelname aan het GO noodzakelijk voor communicatie en afstemming. Deelname aan gezamenlijke initiatieven is mogelijk met financiering vanuit de provincie Limburg.
- Er zijn kansen voor Mook door slim mee te liften en/of gericht te netwerken bij onderwerpen die aansluiten bij de Mookse collegeprioriteiten .

Het GO Arnhem Nijmegen, Intenties

(bij monde van burgemeester Bruls van Nijmegen)

- “Mook hoort erbij”.
- Mook wordt gezien als een constructieve en vanzelfsprekende partner. Haar impact is gezien haar omvang beperkt.
- Inbreng Mook wordt gewaardeerd, zie bijv. de ontwikkeling van de woonvisie. Er is begrip voor de specifieke situatie, waarin Mook steeds ‘The best of both worlds’ moet verenigen.
- Mook mag haar visie beter communiceren zodat de regio/de gemeente Nijmegen weet hoe ze kan helpen en aansluiten.
- De burgemeester van Nijmegen wil graag een rol spelen naar de provincie Limburg als deelname van Mook aan een regionaal initiatief een Limburgse bijdrage noodzakelijk maakt.

De kosten van de samenwerking

- Regio Venlo € 0,58 per inwoner
Bestuurlijke inzet ca 330 uur
Ambtelijke inzet ca 350 uur
- Regio Arnhem Nijmegen € 0,88 (+ €1,- t.b.v. Ec Board)*_{vanaf 1-1-2019}
Bestuurlijke inzet ca 150 uur
Ambtelijke inzet ca 50 uur

Bevindingen:

- In de regio Venlo is de bijdrage 50% bijdrage van de overige gemeenten (€ 0,58 vs. € 1,16). In de regio Arnhem Nijmegen wordt evenveel betaald als de overige gemeenten.
- Voor beide samenwerkingen betreft het betrekkelijk lage vaste kosten.
- De ambtelijke inzet voor met name de POL-uitwerking in de regio Limburg lijkt hoog.

Conclusies 1

- Er is voldoende draagvlak voor de dubbele oriëntatie. Het is geen simpele keuze voor Noord-Limburg of het rijk van Nijmegen, maar het kansrijk omgaan met de geografische positie.
- Zowel voor de regio Venlo als voor de regio Arnhem Nijmegen is Mook, ondanks haar beperkte impact, een graag geziene deelnemer. Er is veel goodwill.
- Het inzetten op het thema Vrijtijdseconomie voor de regio Venlo is juist. Deze focus kan nog verder verfijnd en verstevigd worden.
- De deelname aan het POL is noodzakelijk, de inzet van de ambtelijke capaciteit kan gezien worden.
- Het belangen behartigen bij de regio Venlo en de provincie Limburg heeft nog onvoldoende opbrengst.
 - Intensiveren van de belangenbehartiging naar de provincie Limburg is kansrijk mits ze eensgezind en krachtig wordt vormgegeven. De intenties van de provincie zullen door een gerichte aanpak omgebogen moeten worden naar daden.
 - Scherp focussen op de belangenbehartiging in de regio Venlo ten behoeve van het thema vrijetijdseconomie zal de opbrengst voor Mook vergroten.
 - NB Binnen de regio Arnhem Nijmegen blijft Mook een vanzelfsprekende partner.

Conclusies 2

- Deelname binnen GO Arnhem Nijmegen lijkt vanzelfsprekend
 - Deze regio worstelt zelf met de nieuwe vorm van samenwerking (GO). Er zijn nog weinig nieuwe gezamenlijke investeringsambities geformuleerd.
 - Na het verdwijnen van de stadsregio heeft de ambtelijke inzet vanuit Mook zich verplaatst naar de Regio Venlo!
 - Deelname aan het GO is wenselijk voor
 - het beïnvloeden en afstemmen van het beleid (bijv. Woonvisie).
 - mogelijk gezamenlijke projecten.
 - De deelname aan de Economic Board maakt geen deel uit van de evaluatie en is van strategisch belang.
- Het omgaan met de nieuwe situatie na de ontmanteling van de stadregio vergt tijd. De komende jaren zal door finetuning de hernieuwde oriëntatie op Limburg en de nieuwe constellatie van het GO Arnhem Nijmegen verder moeten worden ingeregeld.
- Er is draagvlak bij de provincies Limburg en de regio AN voor het verkennen van het realiseren van provincie-overstijgende projecten vanuit de brugfunctie van Mook.
- De regio's Arnhem-Nijmegen en Venlo kennen geen gemeenschappelijke thema's.

Conclusies 3

- Het beheersen van de capaciteitsinzet binnen de overlegstructuur van de regio Venlo kan planmatiger. Betere ambtelijke coördinatie binnen de Mookse organisatie lijkt wenselijk.
- Voor het handig gebruikmaken van de beleidsontwikkeling en initiatieven van de twee samenwerkingen is actieve competentieontwikkeling bij beleidsambtenaren nodig.
- De maatwerkovereenkomst behoeft verfijning. Een gerichte inzet voor het thema vrijetijdseconomie (Economisch Domein) zal vormgegeven moeten worden.

Aanbevelingen 1

- Steek geen energie in een Noord-Zuid discussie. Zie de dubbele oriëntatie als een “way of life” . Het is de wijze waarop Mook zich met haar schaal kan profileren, profiteren en bij kan blijven in kennis en ontwikkeling.
- Benut het omgaan met deze geografische positie als een kans en communiceer deze met veel elan. Neem de uitgestoken hand van de provincie Limburg en die van de regio Arnhem Nijmegen aan en verbindt ze.
- Het behartigen van belangen is daarmee niet automatisch geborgd. Het behartigen van de belangen bij met name de provincie Limburg verdient een planmatige aanpak. Maastricht is ver weg. Het helpt bijvoorbeeld om gericht aandacht te vragen van provinciebestuurders en deze uit te nodigen en te betrekken bij belangrijke gebeurtenissen.
- Overweeg voor de belangenbehartiging een lobbyist. Deze zal zijn/haar kosten terugverdienen.
- Financiële bijdragen van de provincie Limburg voor projecten zullen kansrijker zijn als college en raad eensgezind zijn. “Alle neuzen een kant op”. Benut ook de partijpolitieke lijnen.

Aanbevelingen 2

- Diep de focus op Recreatie& Toerisme verder uit.
 - Versterk de toeristische as Nijmegen Venlo.
 - Investering daarom in bestuurlijk draagvlak voor hechtere samenwerking tussen Mook, Gennep en Bergen t.a.v. recreatie& toerisme.
 - Bundel binnen de regio de krachten van Bergen, Gennep en Mook verder en breng de regiovisie in als subthema .
 - Overweeg een gezamenlijk gevuld investeringsbudget waarin ook provincie en regio deelnemen.
 - Bezie de rol van de stichting Leisureport bij het versterken van de focus.
 - Ga met hulp van de provincie Limburg en de provincie Gelderland de provincie-overschrijdende samenwerking met Heumen en Berg en Dal verkennen.
- Maak voor een effectieve werkwijze bij nieuwe ontwikkelingen (bijv. de Regionale Energiestrategie) steeds een goede SWOT-analyse (sterkte/zwakte, kansen/bedreigingen) en maak gebruik van de generieke conclusies en aanbevelingen uit deze evaluatie.

Aanbevelingen 3

- De overlegdruk vanuit de regio Venlo kan worden verminderd. Het ad-hoc beoordelen van agenda's laat tijd weglopen en veroorzaakt onrust. Ga in op het aanbod van de regio Venlo om tot een planmatiger inzet te komen. Spreek bijv. een beperkt overlegrooster af van bijeenkomsten waar voor Mook relevante onderwerpen worden besproken. Onderzoek ook de mogelijkheid of samenwerking met Gennep en Bergen de druk kan verminderen. Inzet t.b.v. vrijetijdseconomie verdient prioritering.
- Geef urgentie aan belangenbehartiging bij de provincie Limburg, maar ook bij de regio's . Maak strategie en acties onderdeel van B&W-overleg.
- Overweeg een investering in extra ambtelijke capaciteit voor centrale coördinatie en sturing op samenwerken gezien de krappe managementformatie.
- Het kansrijk en slim gebruikmaken van kennis en ervaring van de samenwerkingspartners vergt voor de ambtelijke organisatie nieuwe competenties. Gun het ambtelijk apparaat de tijd dit te leren en te ontwikkelen en bezie of daarvoor investering in training & coaching noodzakelijk is.

Tot slot: Denk in kansen

Er zijn weinig Limburgse gemeenten die aan de rand van een sterke economische regio liggen. Die regio ligt weliswaar in een andere provincie, maar het kansrijk en omgaan met deze situatie zal het bestaansrecht van de gemeente Mook en Middelaar bewijzen.